

MONOCULTUUR OF GEMENGDE OPSTAND

[228.2]

door

W. BRANTSMA

Met genoegen en instemming las ik het artikel van Blokhuis over „De groei van de Japanse lariks en de fosforbehoefte” in ons tijdschrift van augustus. Het is opvallend hoe er propaganda gemaakt wordt voor monocultuur van larix en douglas en hoe er op gewezen wordt, dat achterwege laten van loofhout de houtproductie tot een maximum doet toenemen. Dit is aannemelijk, maar wat komt er terecht van het gezond houden van de bodem? Is het scheppen van mono-culturen bosbouwkundig verantwoord? Wat blijft er over van de lessen van Van Schermbeek en Jager Gerlings?

Ik kan de hartekreet van Blokhuis wel begrijpen als hij zegt: „Ik krijg tegenwoordig de indruk, dat de eigenlijke bosbouwkennis vrij sterk wordt gedevalueerd.” Met hem ben ik het eens, dat voor het gezond houden van de bodem menging nodig is en dat daarvoor kunnen dienen els, prunus, lijsterbes en dan zou ik daaraan nog toe willen voegen acacia.

Wat de douglas betreft zou ik deze bovendien altijd willen mengen met Amerikaanse eik, de enige loofhoutsoort, die op de duur met de douglas mee opgroeit en die ik beschouw als de ruggegraat voor douglasopstanden bij storm. Gedurende een reeks van jaren heb ik douglas met Amerikaanse eik gemengd en om de moeilijkheden bij de jeugdgroei der beide houtsoorten te ontgaan, gezaaid op stroken of afwisselend vierkante vlakken van elke houtsoort, dus een dambordvorm. Inderdaad heeft men bij de dunning dan de zaak beter in de hand, maar ik ben toch tot de slotsom gekomen, dat een stamsgewijze menging beter is en ik verwijs naar de vakken 86 en 90 van de boswachterij Uddel, waar ongeveer 50-jarige douglasopstanden stamgewijs gemengd met Am. eik staan, met een goede bodemtoestand. Vermoedelijk is de eik hier enkele jaren na het planten van de douglas ingebracht. Deze opstanden, alsook de op stroken en in dambordverband aangelegde, hebben van de stormen in 1949 en 1953 in 't geheel niet geleden, zulks in tegenstelling met andere douglasopstanden, waar de ravage groot was.

Wat de menging betreft zou ik de stem willen laten horen van de praktikus, wijlen houtvester J. J. M. Jansen, waar hij in het N.B.T. van nov. 1954 op blz. 277 zegt: „Wanneer na 10 jaar na de aanleg van een gemengd lariks/eikenbos, bovendien nog gemengd met prunus en wat berk en els, zich al regenwormen in de grond vertonen, dan is het met de humusvorming en de goede bosgrondvorming in orde. Wanneer dan bovendien de lariks in de eerste 30 jaar nog een houtproductie van gemiddeld 8 m³ vertoont, dan mag men tevreden zijn.”

Ik heb gelezen, dat in het eensoortige larixbos onder het strooisel geen podsolering van de grond plaats vindt. Maar is dat om zo over te

juichen? Hoe staat het met de micro-flora en -fauna onder die afsluitende laag? Vindt hier geen verstoring van het milieu plaats? Is de beheerder wat het gezond houden van de bodem betreft verantwoord? Ons doel is toch vorming van goede bosgrond. En naar mijn mening kan dat alleen door menging.

Wat zouden onze oude leermeesters zeggen als ze de propaganda voor mono-culturen lazen? Zou het niet aanbeveling verdienen zich hun lessen te herinneren en bosbouw op biologische grondslag te propageren?

ROEST EN SCHORSBRAND ALS BEDREIGING VAN DE TEELT VAN POPULIER

Naschrift. [443.3:238]

door

H. A. VAN DER MEIDEN en H. VAN VLOTEN

In het onder de hier boven vermelde titel in het N.B.T. 30 (9), 1958 (261—273) verschenen artikel, wordt herhaaldelijk gewezen op het belang van het selecteren van tegen roest resistente populierenklonen. Deze selectie moet worden beschouwd als de meest effectieve methode ter voorkoming van massaal optreden van roest en de schadelijke gevolgen daarvan. Eén van de directe gevolgen is het verlies aan houtproductie waarop in de publikatie werd gewezen. Hoe belangrijk deze invloed op de aanwas is, blijkt uit fig. 1 (blz. 262). Hierbij moet nog worden opgemerkt, dat de in fig. 1A genoemde 'Robusta' niet de 'Robusta' is, die onder N.A.K.B.-contrôle in de handel is, maar een pas ontdekte kloon die o.a. in de gemeentebossen van Best voorkomt. Hij wordt daar en in de directe omgeving sinds omstreeks 1927 op bescheiden schaal geplant onder de naam 'Robusta angulata' en is vrijwel ongevoelig voor roest. Deze resistentie komt in fig. 1A tot uiting in een volkomen normaal verloop van de diktegroei. Er moet echter wel op worden gewezen, dat de gecontroleerde 'Robusta', die in de handel is, zeer gevoelig is voor roest, zoals ook reeds werd vermeld op blz. 264.
